

Riksrevisionens styrelses framställning angående statliga insatser för nyanlända invandrare

---

Sammanfattning

Riksrevisionen har granskat regeringens, Integrationsverkets, Migrationsverkets och Arbetsmarknadsstyrelsens insatser för nyanlända invandrare. Resultatet av granskningen har redovisats i rapporten *Statliga insatser för nyanlända invandrare* (RiR 2006:19).

Granskningen visar att myndigheternas insatser för nyanlända invandrare är bristfällig och att regeringens styrning är otillräcklig. Villkoren för samverkan mellan myndigheterna är oklara och ansvarsfördelningen mellan dem är otydlig. Det finns också brister i myndigheternas insatser. Migrationsverkets information till kommunerna för att förbereda integrationen av de nyanlända har stora regionala variationer och är i många fall otillräcklig. Integrationsverket har inte prövat kommunernas rätt till ersättning för flyktingmottagande och har inte heller ställt kvalitetskrav på kommunernas introduktionsplaner för de nyanlända. Integrationsverkets utbetalningar av ersättning till kommunerna står därmed i strid med den förordning som styr rätten till ersättning. Regeringen har enligt Riksrevisionen varit medveten om detta men har inte agerat i frågan.

Styrelsen anser att regeringen bör förtydliga uppdragen till de berörda myndigheterna samt se över nuvarande reglering av ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande. Vidare anser styrelsen att regeringen bör återkomma till riksdagen med en preciserad beskrivning av på vilket sätt det statliga åtagandet rörande introduktionen av nyanlända har förändrats. Styrelsen föreslår att riksdagen ger regeringen detta till känna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Styrelsens förslag	3
Riksrevisionens granskning.....	4
Bakgrund om introduktionen av nyanlända.....	4
Stat och kommun delar ansvaret för introduktionen.....	4
Tre statliga myndigheter har centrala uppgifter.....	4
Granskningens motiv och inriktning	5
Syfte och avgränsning	5
Underlaget för granskningen	6
Begreppet ”nyanlända”.....	6
Ersättningsförordningen	6
Granskningens resultat – Integrationsverket.....	7
Kommunernas rätt till ersättning prövas inte.....	7
Introduktionsplaner saknas	7
Nationella uppföljningar ger endast en generell bild	8
Integrationsverket når inte alla kommuner	8
Sammanfattning.....	8
Granskningens resultat – Migrationsverket	8
Flera mål styr Migrationsverkets insatser.....	8
Regionala olikheter.....	9
Sammanfattning.....	9
Granskningens resultat – Arbetsmarknadsverket.....	9
Ams har inte prioriterat de nyanlända.....	9
Brister i samverkan	10
Sammanfattning.....	10
Granskningens slutsatser – regeringen	10
Riksrevisionens rekommendationer.....	11
Rekommendationer till regeringen	11
Rekommendationer till Integrationsverket	11
Rekommendationer till Migrationsverket.....	11
Rekommendationer till Arbetsmarknadsstyrelsen	11
Styrelsens överväganden	12
Utgångspunkter för styrelsens ställningstaganden	12
Myndigheternas insatser för introduktionen	12
Ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande.....	13
Återrapportering till riksdagen rörande introduktionen av nyanlända.....	13
Styrelsens förslag.....	14

Styrelsens förslag

Med hänvisning till de motiveringar som framförs under Styrelsens överväganden föreslår Riksrevisionens styrelse följande:

1. Myndigheternas insatser för introduktionen

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad styrelsen anfört om att regeringen ska förtydliga uppdragen till berörda myndigheter i syfte att klargöra ansvarsfördelning, villkor för samverkan och målgrupper för myndigheternas insatser rörande nyanlända invandrare.

2. Ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad styrelsen anfört om att regeringen ska se över nuvarande reglering av ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande och därvid tydligare klargöra statens respektive kommunernas åligganden.

3. Återrapportering till riksdagen rörande introduktionen av nyanlända

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad styrelsen anfört om att regeringen ska återkomma till riksdagen med en preciserad beskrivning av på vilket sätt det statliga åtagandet rörande introduktionen av nyanlända har förändrats.

Stockholm den 8 november 2006

På Riksrevisionens styrelsens vägnar

Eva Flyborg

Karin Rudberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Eva Flyborg (fp), Tommy Waidelich (s), Anne-Marie Pålsson (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Ewa Thalén Finné (m), Alf Eriksson (s), Per Rosengren (v), Björn Hamilton (m), Margareta Andersson (c), Helena Hillar Rosenqvist (mp) och Rose-Marie Frebran (kd).

Riksrevisionens granskning

Riksrevisionen har granskat regeringens, Arbetsmarknadsstyrelsens (Ams), Integrationsverkets och Migrationsverkets insatser för nyanlända invandrare. Granskningen har presenterats i rapporten *Statliga insatser för nyanlända invandrare* (RiR 2006:19) som publicerades i juni 2006.

Bakgrund om introduktionen av nyanlända

Introduktionsinsatser för nyanlända flyktingar och andra invandrare är en del av integrationspolitiken, vars syfte är att skapa likvärdiga förutsättningar för människor bosatta i Sverige. Det överordnade målet för integrationspolitiken är att alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund ska ges lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Integrationspolitiken utgår från att målen ska uppnås inom ramen för den generella politiken och att säråtgärder grundade på etnicitet inte ska förekomma. Ett undantag gäller nyanlända invandrare som har rätt till särskilda introduktionsinsatser.

Stat och kommun delar ansvaret för introduktionen

Ansvaret för mottagande av nyanlända är delat mellan stat och kommun. Kommuner tar emot nyanlända och samordnar introduktionsprogram, medan staten finansierar och följer upp kommunernas verksamhet. Dessutom förutsätts varje myndighet, vid behov och inom ramen för sitt ansvarsområde, anpassa insatser efter de nyanländas särskilda behov. Berörda myndigheter ska dessutom utifrån sin allmänna serviceskyldighet stödja kommunerna och samråda med Integrationsverket om hur särskilda insatser ska utformas. Vikten av att introduktionen präglas av en helhetssyn där kommun och berörda myndigheter samverkar har också framhållits av riksdag och regering.

De kommunala introduktionsprogrammen är avsedda att påskynda individens etablering i det svenska samhället och syftar till att deltagaren vid introduktionens slut inte ska behöva säråtgärder grundade på invandrarskap. I Riksrevisionens rapport citeras följande målsättning som angivits av socialförsäkringsutskottet: ”Introduktionen skall ge nyanlända den bas av kunskaper, information och kontakter som gör det möjligt för dem att delta i samhällslivet på samma villkor som andra.”¹

Tre statliga myndigheter har centrala uppgifter

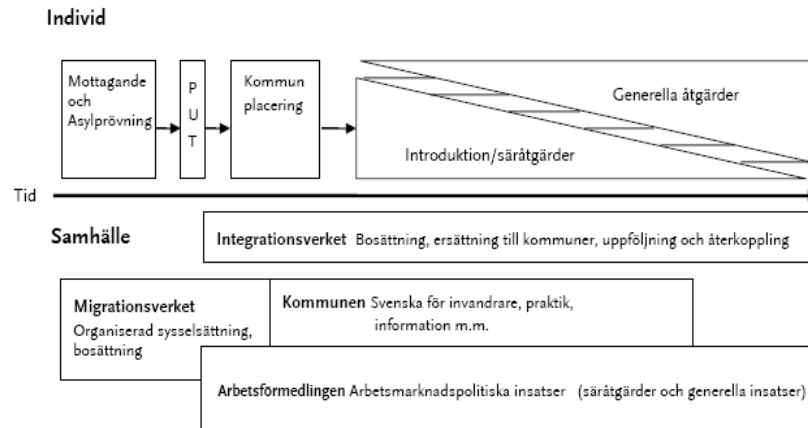
Alla statliga myndigheter har inom sina respektive uppdrag ansvar för introduktionen, men tre myndigheter har återkommande utpekats som särskilt

¹ Bet. 1997/98:SfU6 s. 64, rskr. 1997/98:68.

strategiska för att ge kommunernas introduktion goda förutsättningar: Migrationsverket, Integrationsverket och Arbetsmarknadsverket.

- *Migrationsverkets* insatser under asylprocessen och verkets medverkan vid permanent uppehållstillstånd (PUT) och bosättning påverkar kommunens förutsättningar att ge en god introduktion från start.
- *Integrationsverket* beslutar om ersättning till kommuner, medverkar vid behov vid bosättning och har ett uppföljningsansvar för introduktionen.
- *Arbetsmarknadsverket* medverkar genom arbetsförmedlingen både under introduktionen och med generella arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Individens väg in i samhället och olika samhällsaktörers uppgifter i detta sammanhang har av Riksrevisionen beskrivits med hjälp av följande principskiss.

Granskningens motiv och inriktning

Den kommunala introduktionen har enligt Riksrevisionen varit föremål för kritik under lång tid. Såväl regeringen som ett flertal utredningar har påtalat brister i både organisering och genomförande av introduktionen. De undersökningar som genomförts har i huvudsak fokuserat på introduktionens innehåll och insatser på lokal nivå. Regeringens och centrala myndigheters insatser har enligt Riksrevisionen inte varit föremål för granskning.

Syfte och avgränsning

Riksrevisionen har mot denna bakgrund granskat de insatser som gjorts av regeringen och tre centrala myndigheter – Integrationsverket, Migrationsverket och Arbetsmarknadsverket – i syfte att underlätta kommunernas intro-

duktion och de nyanländas etablering i samhället. Granskningen utgår från följande revisionsfråga: *Har staten utformat stödet till nyanlända så att det främjar individens möjlighet att delta i samhällslivet?*

Granskningen avgränsas till den grupp nyanlända invandrare som enligt förordning omfattas av kommunala introduktionsprogram. Granskningen omfattar perioden januari 2002 t.o.m. maj 2006.

Underlaget för granskningen

Granskningen baseras bl.a. på genomgångar av dokument i form av riksdagstryck, regeringsdokument och berörda myndigheters regelverk, uppföljningar och utvärderingar samt annat internt material. Intervjuer har också gjorts med företrädare för Regeringskansliet (Justitie-, Närings- och Utrikesdepartementen) och berörda myndigheter. En enkät till 110 flyktingmottagande kommuner har gjorts. I underlaget ingår också en genomgång av 59 lokala överenskommelser, upprättade av kommuner och berörda myndigheter.

Begreppet ”nyanlända”

I Riksrevisionens rapport – liksom i denna framställning – används av praktiska skäl termen ”nyanlända” för att beskriva den grupp som genom förordning (1990:927) har rätt att delta i kommunala introduktionsprogram. I denna grupp ingår de som erhållit uppehållstillstånd till följd av flyktingskäl, andra skyddsbehov eller av humanitära skäl, samt vissa av deras anhöriga. De anhöriga som ingår är de som ansökt om uppehållstillstånd inom två år efter det att deras anhörige (flyktingen) togs emot i en kommun.

Av de ca 60 000 människor som beviljades uppehållstillstånd i Sverige år 2005 utgjorde flyktingar och deras anhöriga (med ovanstående definition) drygt 8 600 personer, dvs. 15 % av samtliga.

Ersättningsförordningen

Integrationsverket ska besluta om ersättning till kommuner i enlighet med förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. Av denna förordning framgår vilka krav en kommun behöver uppfylla för att få del av ersättningen. Systemet består av tre delar:

- *Schablonersättning* är ett fast belopp för varje nyanländ som folkbokförs i en kommun och som genomför ett introduktionsprogram i enlighet med en skriftlig introduktionsplan. Schablonersättningen betalas ut i etapper under två år och ska täcka kommunens kostnader för försörjningsstöd och verksamhet under introduktionstiden. År 2005 var schablonen 164 400 kronor för vuxna, 101 000 kronor för barn samt 60 700 kronor för personer över 65 år. Totalt 224 kommuner erhöll schablonersättning under år 2005.
- *Grundersättning* tillkommer de kommuner som träffar överenskommelse med Integrationsverket om mottagande av nyanlända. Grundersättningen

motsvarar schablonbelopp för tre vuxna och är avsedd att täcka kommunens kostnader för att upprätthålla en basorganisation för mottagande. År 2005 hade 173 kommuner en överenskommelse tecknad med Integrationsverket.

- *Ersättning för särskilda kostnader, sjukvårdskostnader samt betydande extraordinära kostnader* ska kompensera kommuner för insatser som är extra kostnadskrävande. Det gäller i de flesta fall kostnader som uppkommer i samband med sjukdom eller handikapp samt kostnader för personer som är äldre än 60 år.

Granskningens resultat – Integrationsverket

Integrationsverket har flera centrala uppgifter i den kommunala introduktionen. I enlighet med 1990 års ersättningsförordning ska myndigheten handlägga och betala ut statlig ersättning för flyktingmottagande. Som nationell expertmyndighet ska Integrationsverket både förmedla ett helhetsperspektiv och främja ett lokalt engagemang. Det ska ske genom att myndigheten följer upp och utvärderar introduktionen samt sprider kunskapen till kommuner, myndigheter och regeringen.

Kommunernas rätt till ersättning prövas inte

Granskningen visar att Integrationsverkets rutiner för beslut om schablonersättning till kommuner inte uppfyller kraven i gällande författning. Ersättningsförordningen anger att den kommun som har upprättat en introduktionsplan har rätt till schablonersättning. Integrationsverket prövar inte om kommunen har introduktionsplaner och därmed inte heller kommunens rätt till ersättning. Riksrevisionen konstaterar att Integrationsverket därmed agerar i strid med förordningen.

Introduktionsplaner saknas

Det faktum att alla nyanlända inte har introduktionsplaner är, enligt Riksrevisionen, känt både genom denna och tidigare undersökningar. Känt är också att de planer som finns i många fall inte är kopplade till hur introduktionen faktiskt bedrivs. Integrationsverket har inte utnyttjat det mandat ersättningsförordningen ger att kontrollera introduktionsplanernas kvalitet och ställa tydligare krav på kommunerna. Inte heller har verket utvecklat alternativa instrument för att kontrollera om den enskilda kommunen genomför en god introduktion.

Regeringen har enligt Riksrevisionen varit medveten om Integrationsverkets tillämpning av ersättningsförordningen, men har inte agerat för att åstadkomma en förändring. Uttalanden från regeringen tyder också på att man inte har tagit tydlig ställning till frågan om vilka krav Integrationsverket ska ställa på kommunerna.

Nationella uppföljningar ger endast en generell bild

Integrationsverket har genom nationella uppföljningar presenterat generella slutsatser om vad som utmärker en god introduktion. Riksrevisionen framhåller dock att verket saknar tillräcklig kännedom om hur insatser bedrivs i enskilda kommuner och hur en framgångsrik introduktion kan åstadkommas i kommuner med skilda förutsättningar. Integrationsverket har inte heller kunskap om hur individers förutsättningar och kommunernas insatser påverkar introduktionens utfall i termer av sysselsättning och andra levnadsvillkor. Det uppföljningssystem som för närvarande är under utveckling (Sune) kan enligt Riksrevisionen bidra till verkets möjlighet att öka dessa kunskaper.

Integrationsverket når inte alla kommuner

Riksrevisionen konstaterar vidare att Integrationsverket inte lyckas nå ut till alla kommuner med kunskapsspridning och stöd. Ungefär en tredjedel av de flyktningmottagande kommunerna har enligt egen utsago ingen eller liten nytta av Integrationsverkets kunskapsspridning och stöd. Det är framför allt små och medelstora mottagare som är missnöjda med eller oberörda inför myndighetens verksamhet. Myndigheten saknar tillräcklig kunskap om vad kommuner efterfrågar och vilket slags stöd de är i behov av.

Sammanfattning

Enligt Riksrevisionen har Integrationsverket inte följt ersättningsförordningen eftersom verket inte kontrollerar förekomsten av introduktionsplaner. Myndigheten har inte heller utnyttjat sitt mandat att via ersättningsförordningen ställa kvalitetsmässiga krav på introduktionsplaner. Vidare har myndigheten inte utvecklat alternativa uppföljningsmetoder som bättre kan tillgodose kvalitetssäkring av kommuners introduktion. Verket har bara delvis lyckats med att bistå kommuner med kunskap och stöd.

Granskningens resultat – Migrationsverket

Migrationsverkets insatser under asylprövning och vid bosättning förutsätts ge viktiga bidrag till att introducera nyanlända till det svenska samhället. Myndighetens arbete ska, i de fall uppehållstillstånd ges, ligga till grund för de nyanländas bosättning och introduktion i en kommun.

Flera mål styr Migrationsverkets insatser

Av Riksrevisionens rapport framgår att mottagandet under asyltiden styrs av flera mål. De aktiviteter som bedrivs inom ramen för Migrationsverkets organiserade sysselsättning ska på samma gång vara aktiverande, förberedande för introduktion och förberedande för ett eventuellt återvändande. Enligt Riksre-

visionen saknar Migrationsverket på central nivå kunskap om hur verkets enheter hanterar detta i praktiken.

Regionala olikheter

Riksrevisionens granskning visar att rutiner för samverkan med andra aktörer och informationsöverföring till kommuner varierar mellan olika orter och enheter inom Migrationsverket. Medan kontakter med kommuner är väl utvecklade på vissa håll och många är nöjda med Migrationsverkets arbete är samtidigt nästan fyra av tio kommuner missnöjda. Vidare har framkommit att de regionala enheternas kontakter med arbetsförmedlingar och kommuner inte har styrts av myndigheten centralt, vilket gör att nyanlända riskerar att bli föremål för varierande praxis och olikvärdig behandling. Migrationsverket har i detta sammanhang inte heller klargjort vilket slags information verket ska förse kommuner med och vad kommuner bör kunna förvänta sig av myndigheten. Migrationsverket har ännu inte utvärderat denna del av sin verksamhet, detta trots att problemen har varit uppmärksammade sedan en längre tid.

Sammanfattning

Migrationsverket har enligt Riksrevisionen inte säkerställt att introduktionsförberedande insatser införlivas i verkets övriga verksamhet. Verket har inte heller utvecklat, kvalitetssäkrat och följt upp metoder för kartläggning och informationsöverföring till kommuner.

Granskningens resultat – Arbetsmarknadsverket

Arbetsmarknadsverket och Arbetsmarknadsstyrelsen (Ams) har hittills inte haft något formellt reglerat ansvar för att arbeta med nyanlända, men regeringen har vid ett flertal tillfällen gett Ams uppdrag som berör målgruppen. Ams har haft regeringens uppdrag att prioritera nyanlända i sin verksamhet. Myndigheten har också ålagts att utveckla samverkan med andra aktörer, i första hand Migrationsverket och kommunerna, för att åstadkomma en mer effektiv introduktion.

Nyanlända har, liksom andra arbetssökande, tillträde till arbetsförmedlingens insatser, och de ska dessutom prioriteras i egenskap av utrikes födda. Därutöver finns flera arbetsmarknadspolitiska program där nyanlända utgör en del av en större målgrupp.

Ams har inte prioriterat de nyanlända

Enligt Riksrevisionens bedömning är de åtgärder som vidtagits av Ams inte av den karaktär eller omfattning som regeringen har gett Ams mandat att utveckla. Ams har exempelvis inte definierat eller införlivat gruppen i verkets statistik eller målstruktur och inte styrt länsarbetsnämnder och förmedlingar

genom föreskrifter eller riktlinjer. De särskilda medel, 35 miljoner kronor årligen, som Ams fördelar till länsarbetsnämnderna för arbete med nyanlända fördelas vidare till arbetsförmedlingarna efter skiftande principer och riktas ibland mot såväl nyanlända som invandrare mer generellt. Ams har inte heller styrt arbetsförmedlingarnas åtaganden i lokala överenskommelser med kommuner och andra myndigheter. Myndigheten kan enligt Riksrevisionen inte sägas ha fullgjort uppdraget att prioritera gruppen nyanlända.

Brister i samverkan

Det finns enligt Riksrevisionen brister i samverkan på olika nivåer. På många orter finns väl utvecklade kontakter mellan arbetsförmedling, kommun och andra aktörer. Att fyra av tio kommuner i någon form är missnöjda med arbetsförmedlingen vittnar dock, enligt Riksrevisionen, om att det finns utrymme för mer likartad tillämpning och mer uppföljning inom Arbetsmarknadsverket. Ams har till exempel inte lyckats lösa problemet med att en del arbetsförmedlingar inte är villiga att skriva in nyanlända som arbetssökande, eller att kommun och arbetsförmedling inte sällan gör olika bedömningar av individers förmåga att stå till arbetsmarknadens förfogande.

Kommunernas och arbetsförmedlingarnas olika bedömningar av individers arbetsförmåga grundar sig sannolikt delvis på att övergången från introduktion till det generella systemet är flytande. Regeringens initiativ att på försök ge Ams ett utökat ansvar för denna grupp kan enligt Riksrevisionen ses som en åtgärd för att minska detta problem.

Sammanfattning

Enligt Riksrevisionen har Ams inte vidtagit tillräckliga åtgärder på området, vare sig för att styra verkets insatser för att prioritera nyanlända eller för att följa upp gruppen inom ramen för arbetsmarknadspolitiken.

Granskningens slutsatser – regeringen

Riksrevisionens granskning av regeringens styrning har utgått från de principbeslut om introduktionen som har fattats av riksdagen. Riksrevisionen har i granskningen konstaterat flera brister som gäller regeringens styrning. Villkoren för samverkan och ansvarsfördelningen mellan de berörda myndigheterna har inte tydliggjorts av regeringen. Regeringens styrning av Ams har varit oprecis när det gäller vilken målgrupp som ska prioriteras. Vad gäller Integrationsverket konstaterar Riksrevisionen att regeringen är medveten om verkets tillämpning av ersättningsförordningen men inte har agerat eller tagit ställning till myndighetens sätt att tolka och tillämpa denna förordning.

Riksrevisionens rekommendationer

Rekommendationer till regeringen

Riksrevisionen rekommenderar att regeringen

- förtydligar uppdragen till myndigheterna så att man klargör ansvarsfördelning, villkor för samverkan och målgrupper för myndigheternas insatser,
- ser över nuvarande reglering av ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande och därmed klargör statens respektive kommunens åligganden.

Rekommendationer till Integrationsverket

Riksrevisionen rekommenderar att Integrationsverket

- utifrån gällande ersättningsförordning kontrollerar kommuners rätt till statlig ersättning samt upprättar innehållsmässiga krav på introduktionsplaner,
- tillser att verkets kunskapsspridning och stöd motsvarar kommunernas behov och efterfrågan,
- fortsätter utvecklingsarbetet med ett uppföljningssystem i syfte att få kunskap om sambandet mellan introduktionsinsatser och effekter.

Rekommendationer till Migrationsverket

Riksrevisionen rekommenderar att Migrationsverket

- utvecklar metoder och rutiner för att utveckla och följa upp den del av organiserad sysselsättning som har koppling till integrationsförberedande insatser och bosättning,
- skapar förutsättningar för enhetlig tillämpning avseende verkets medverkan och åtaganden inom ramen för överenskommelser med kommuner och myndigheter.

Rekommendationer till Arbetsmarknadsstyrelsen

Riksrevisionen rekommenderar att Arbetsmarknadsstyrelsen

- fortsätter att utveckla metoder för att prioritera nyanlända i verksamheten,
- skapar förutsättningar för enhetlig tillämpning avseende verkets medverkan och åtaganden inom ramen för överenskommelser och säkerställer att arbetsförmedlingar erbjuder likvärdiga förutsättningar i form av service till kommuner och nyanlända.

Styrelsens överväganden

Styrelsen överlämnar härmed en framställning till riksdagen med anledning av Riksrevisionens granskning av statliga insatser för nyanlända invandrare. I anslutning härtill vill styrelsen anföra följande.

Integrationspolitiken syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för människor bosatta i Sverige. Vissa nyanlända invandrare har rätt till särskilda introduktionsinsatser. Ansvar för dessa insatser delas mellan stat och kommun. Tidigare utredningar har visat att den kommunala introduktionen varit bristfällig i flera avseenden. Den granskning som Riksrevisionen nu har gjort visar att även de statliga insatserna varit otillräckliga på detta område.

Styrelsen vill med denna framställning betona introduktionsinsatsernas betydelse för integrationen och vikten av att de statliga insatserna ger ett tillräckligt stöd till kommunerna.

Utgångspunkter för styrelsens ställningstaganden

Riksrevisionen har lämnat rekommendationer som avser såväl de tre myndigheter som har centrala uppgifter på området – Integrationsverket, Migrationsverket och Arbetsmarknadsverket – som regeringens samordning och styrning. Styrelsens överväganden i det följande avser enbart regeringen.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2007 aviserat att Integrationsverket ska läggas ned den 1 juli 2007. Regeringen anger också att man under hösten 2006 ska initiera en analys av verkets verksamhet som underlag för beslut om vilka uppgifter som bör överföras till andra organ och vilka uppgifter som kan avvecklas helt.

Riksrevisionens granskning utgår från den ansvarsfördelning som för närvarande gäller mellan stat och kommun och mellan olika statliga myndigheter. Samma utgångspunkter tillämpas av styrelsen i denna framställning. Styrelsens ställningstaganden utgår från de uppgifter myndigheterna hade vid den tidpunkt då granskningen gjordes. Styrelsens bedömning är att dessa ställningstaganden är viktiga som underlag för den framtida politiken på området. Styrelsens förslag bör ses mot denna bakgrund.

Myndigheternas insatser för introduktionen

Riksrevisionen har i granskningen konstaterat flera brister som gäller regeringens styrning av Integrationsverkets, Migrationsverkets och Arbetsmarknadsverkets insatser för introduktionen. Villkoren för samverkan mellan de berörda myndigheterna och ansvarsfördelningen mellan dem har inte tydliggjorts av regeringen. Regeringens styrning av Ams har varit oprecis när det gäller vilken målgrupp som ska prioriteras.

Mot bakgrund av granskningen anser styrelsen att regeringen bör förtydliga uppdragen till de berörda myndigheterna så att man klargör ansvarsfördelning, villkor för samverkan och målgrupper för myndigheternas insatser rörande nyanlända invandrare. Riksdagen föreslås ge regeringen detta till känna.

Ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande

Integrationsverket har flera centrala uppgifter i den kommunala introduktionen av nyanlända invandrare. En av dessa uppgifter är att handlägga och betala ut statlig ersättning för flyktingmottagande i enlighet med 1990 års ersättningsförordning. Rätten till ersättning är enligt förordningen beroende av om kommunen har upprättat introduktionsplaner för de nyanlända.

Riksrevisionens granskning visar att Integrationsverket inte prövar om kommunen har introduktionsplaner och därmed inte heller kommunens rätt till ersättning. Det betyder att Integrationsverket agerar i strid med förordningen. Det faktum att alla nyanlända inte har introduktionsplaner är enligt Riksrevisionen känt även genom tidigare undersökningar. Av granskningen framgår att regeringen har varit medveten om verkets tillämpning av ersättningsförordningen men inte har agerat eller tagit ställning till myndighetens sätt att tolka och tillämpa denna förordning.

Styrelsen anser att regeringen bör se över nuvarande reglering av ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande och därvid tydligare klargöra statens respektive kommunens åligganden. Riksdagen föreslås ge regeringen detta till känna.

Återrapportering till riksdagen rörande introduktionen av nyanlända

Regeringen har i budgetpropositionen för 2007 kommenterat Riksrevisionens granskning av statliga insatser för nyanlända. Härav framgår att regeringen avser att överväga Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer samt vid behov återkomma till riksdagen om lämpliga åtgärder på området.

Styrelsen noterar regeringens avsikter men vill ändå betona betydelsen av att regeringen återkommer till riksdagen med en preciserad beskrivning av på vilket sätt det statliga åtagandet när det gäller introduktionen av nyanlända har förändrats. Riksdagen föreslås ge regeringen detta till känna.

Styrelsens förslag

Sammanfattningsvis föreslår styrelsen att riksdagen begär

- att regeringen ska förtydliga uppdragen till berörda myndigheter så att man klargör ansvarsfördelning, villkor för samverkan och målgrupper för myndigheternas insatser rörande nyanlända invandrare,
- att regeringen ska se över nuvarande reglering av ersättningen till kommunerna för flyktingmottagande och därvid tydligare klargöra statens respektive kommunernas åligganden,
- att regeringen ska återkomma till riksdagen med en preciserad beskrivning av på vilket sätt det statliga åtagandet rörande introduktionen av nyanlända har förändrats.